

tor muzeja profesor Janko Jarc, po zbirkah NOB v posebni zgradbi pa prijazni kustos zgodovinar NOB.

Čez Gorjance nas je peljala pot v *Mertliko*. Oglasili smo se v Belokranjskem muzeju in si ogledali lepo urejene zbirke pod vodstvom direktorja profesorja Jožeta Dularja. Po kosilu v hotelu Bela krajina smo nadaljevali pot skozi Gradac, Črnomelj in Dragatuš na *Vinico*, ki je bila naš končni cilj. Šli smo do Kolpe pri kopališču in obiskali rojstno hišo pesnika Otona Župančiča in vrt s Savinškoviim kipom pesnika.

Vračali smo se skozi Črnomelj in Semič ter po dolinah Črmošnjice in Krke ter se ustavili v *Dolenjskih Toplicah* in na *Krki*.

Tretji izlet smo opravili 30. avgusta, ko je bil med deževnimi dnevi k sreči deloma sončen dan brez dežja. Po vožnji skozi Ljubljano in po novi avtocesti Vrhnika—Postojna in postanku v *Sežani* smo prešli mejo pri Fernetičih, le dva dni pred uvedbo strožjih ukrepov zaradi kolere v Italiji. V *Trstu* smo se ustavili le pol ure zaradi menjave valute. Nato smo se peljali po obalni cesti skozi Barcovlje, mimo Miramara, Devina, Štivanja in skozi Tržič v *Oglej* v Furlanski nižini. *Oglej* je bil naš glavni cilj. Tam smo si ogledali znamenito baziliko, ki v dveh kriptah, talnih mozaikih in veličastni arhitekturi razodeva svojo preteklost od začetka 4. stoletja naprej. Šli

smo po Sveti cesti (Via sacra) mimo vrste izkopanin in mimo ostankov rečnega rimskega pristanišča. Od 2. stoletja pred našim stetjem skozi rimske čase, skozi dobo sv. Mohorja, ki je od tod širil krščanstvo na vzhod, skozi razdobje oglejskih patriarhov v srednjem veku sega zgodovina Aquileje—Ogleja do let prve svetovne vojne, ki je pustila žalostno sled v parkovno urejenem pokopališču ob baziliki, kjer ležijo ob umetniških spomenikih vojaki, ki so padli v hudih soških ofenzivah. Iz Ogleja smo se peljali v lagunski svet *Gradeža* in z motorornim čolnom na otoček *Barbano*.

Na povratku po dobro obdelani Furlanski nižini z lepo urejenimi naselji smo prešli skozi Červinjan v bližino zloglasnega taborišča Gonars in se zapeljali skozi zidana vrata v nasipih v trdnjavsko mesto *Palmanova*, obkrožili šesterokotni osrednji trg in po prijetni vožnji skozi Gradiško in druge kraje dosegli *Gorico*, kjer je bil daljši postanek, ki so ga izletniki uporabili po svoji volji. Po prehodu čez mejo v Gorici smo se odpočili v znanem, a ne več dovolj prijaznem gostišču Šterk pred Sempasom. Od tam je šla naša pot brez oddiha skozi Ajdovščino, čez Col in Črni vrh proti domu.

Na prvem izletu je bilo 41, na drugem in tretjem po 40 udeležencev. Na vseh treh izletih je podpisani razlagal pokrajino in kraje. Vozil je šofer Stane Dolenc s Transturistovim mercedesom.

France Planina

NOV ZEMLJEVID

Planinska zveza Slovenije je za tisočletnico Loke izdala zemljevid *Škofjeloško pogorje in soseščina* v merilu 1:40.000. Slika ozemlja je skoraj kvadratična (61 × 60 cm), zložen zemljevid ima pripraven žepni format (23 × 12 cm). Izdelan je po Osnovni državni karti 1:10.000, ki jo snema Geodetski zavod SRS v Ljubljani aerofotogrametrično, to je po naprej določenem programu fotografiranja iz aviona, nakar posnetke tehnično obdelujejo na kompliciranih, preciznih aparatih in jih dopolnjujejo z obhodi po terenu. Na ta način so najtočneje posneti

potek vodovja, cest in poti, razprostranjenost in meje gozdov, naselij, položaj posameznih stavb in vrhov. Razen strnjenih naselij in vrhov so s pravilnimi imeni označene tudi številne samotne kmetije, razni značilni objekti in deli zemljišč. Relief ozemlja je podan s plastnicami v razmaku 20 m. Slika ozemlja je zelo jasna in nazorna, po plastičnosti spominja že na odlične švicarske planinske karte.

Na vzhodnem robu so prikazani Škofja Loka, Dorfarje, Naklo, na severnem Poljšica, Jamnik, del Jelovice z Bitenj-

ska planino, na zahodnem Lajnar, Zgoranja Davča, Kladje in Bevkov vrh, na južnem Selo pri Žireh, Prilesje in Planina nad Horjulom. Desni spodnji vogal izpolnjuje načrt loškega mesta s podarjenimi pomembnimi stavbami. Geodetski zavod še ni posnel vsega ozemlja, zato škofjeloška občina še ni v celoti prikazana. Razen Sorškega polja — ki pa je že posneto v merilu 1 : 5.000 — manjkajo deli Polhograjskega hribovja okoli Osovnika, Ožbolta in Črnega vrha, pre-

težni del žirovskega ozemlja in Porezen s Podporeznom in Petrovim brdom. Zato tudi Loška planinska pot ni vrisana v celoti, vrisani pa so njeni glavni deli od Kladja do bližine Porezna in od Lajnarja čez Ratitovec do Škofje Loke.

S tem zemljevidom je Loka dobila za tisočletnico res dragoceno darilo, posebno njen turizem. Malo je pokrajin v Sloveniji, ki bi imele tako točno, pregledno, lepo izdelano in vsebinsko bogato sliko svojega ozemlja.

France Planina

LOŠKA PLANINSKA POT

V počastitev tisočletnice Loke je Planinsko društvo Škofja Loka v sodelovanju s PD Železniki in Žiri določilo in zaznamovalo posebno *Loško planinsko pot (LPP)*, transverzalo po slemenih in vrhovih predgorja Julijskih Alp, kolikor sega v ozemlje loške občine, tu in tam še malo čez. Že v letu 1972 in v začetku 1973 so delovni člani imenovanih društev izbrali traso, jo opremili s posebnimi markacijami (navadni znak in črka L) in kažipotnimi tablicami ter določili 32 postaj s kontrolnimi žigi. Za to so žrtvovali 885 delovnih ur.

V nedeljo 25. marca 1973 je bila na sporedu pred občinsko skupščino v Loki slovesna otvoritev LPP. Ludvik Jugovic iz Stare Loke, ki si je v družbi z Jožetom Čadežem in markacisti in odborniki vseh treh društev najbolj prizadeval za to pot, je pozdravil številne planince in goste. Med glasbenimi, pevskimi in recitacijskimi nastopi je predsednik PD Škofja Loka Miloš Mrak opisal pomen poti in delo zanjo, predsednik Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik pa je izrekel duhovite misli in čestitke k zamisli in izvedbi poti ter k tisočletnici loške zgodovine. Po slovesnosti so odrinile prve skupine na bližnje postojanke LPP.

PD Škofja Loka je kmalu po otvoritvi izdalo *Dnevnik LPP*, prikupno knjižico, žepnega formata z opisi poti od izhodišča in od postaje do postaje, s seznamom

vseh postaj in prostorom za kontrolne žige. Dnevniku je priložen pregledni zemljevidek s traso in postajami LPP. Celotna pot je dolga kakih 180 km in jo je pri zmerni hoji mogoče prehoditi v 65 urah, to je v enem tednu. Začne se v Škofji Loki, gre spočetka po Polhograjskem hribovju, se dotakne Idrijskega hribovja, krene na Škofjeloško in Cerkljansko pogorje, obišče skrajne odrastke Julijskih Alp in se čez Križnogorsko hribovje in Lubnik vrne v Loko. Kontrolne postaje so: Osovnik, Tošč, Črni vrh nad Polhovim Gradcem, Suhi dol, Smrečje, Vrh nad Rovtami, Goropeke, Vrsnik, Ledine, Sivka, Bevkov vrh, Kladje, Ermanovec, Slajka, Hotavlje, Gora (Malenski vrh), Mladi vrh, Blegoš, Davča, Porezen, Sorica, Lajnar, Ratitovec, Prtovč, Dražgoše, Mohor, Čepulje, Križna gora, Tomaž, Lubnik in Škofja Loka (grad, muzej). Mnogo teh postaj je dosegljivih tudi z avtom, vendar bi bil »vozeči se transverzalist«*»* prikrajšan za mnogotere lepote in zanimivosti, ki jih nudijo vmesne poti med kontrolnimi postajami.

Prvotna naklada 2000 izvodov je PD kmalu razpečala in dala natisniti še 2500 izvodov. Do 1. oktobra 1973 je že 115 planincev LPP prehodilo in vrnilo z žigi izpolnjeni dnevnik, da dobijo poseben planinski znak. Žal so žigi na nekaterih postojankah že izginili in jih je bilo treba nadomestiti z novimi.

France Planina